

Αποψη: Μεγαλόστομες ανοησίες

ΜΙΡΑΝΤΑ ΞΑΦΑ*

Υστερα από 5 μήνες «σκληρής διαπραγμάτευσης», ο κ. Τσίπρας δήλωσε στην ομιλία του στην κοινοβουλευτική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ, την περασμένη Τρίτη, ότι «η διαπραγμάτευση μόλις άρχισε». Είπε ότι προϋπόθεση για την υλοποίηση των προγραμματικών δεσμεύσεων της κυβέρνησης είναι η αποκατάσταση της χρηματοδότησης της χώρας, και άφησε ανοιχτά όλα τα ενδεχόμενα, ακόμη και το σενάριο ρήξης.

Ξέχασε να αναφέρει ότι δεν υπάρχει κανείς πρόθυμος να χρηματοδοτήσει τις προγραμματικές δεσμεύσεις της κυβέρνησης. Παρέλειψε να θυμίσει ότι στη συμφωνία της 20ής Φεβρουαρίου δεσμεύτηκε να μην καταργήσει μεταρρυθμίσεις που έχουν ήδη εγκριθεί από τη Βουλή, όπως η ρήτρα μηδενικού ελλείμματος στις επικουρικές συντάξεις, και να αποπληρώσει πλήρως τις υποχρεώσεις της χώρας προς τους δανειστές.

Ο κ. Τσίπρας δεν είναι ειλικρινής. Μετά το ναυάγιο των διαπραγματεύσεων στις Βρυξέλλες το περασμένο Σαββατοκύριακο δήλωσε ότι «Κουβαλάμε στις πλάτες μας την αξιοπρέπεια ενός λαού, αλλά και την ελπίδα των λαών της Ευρώπης [...] Δεν είναι ζήτημα ιδεολογικής εμμονής. Είναι ζήτημα δημοκρατίας». Αυτές είναι μεγαλόστομες ανοησίες. Οι λαοί της Ευρώπης δεν προσβλέπουν στον κ. Τσίπρα για ένα καλύτερο μέλλον.

Αντίθετα, ο κ. Τσίπρας τους ζητάει δανεικά για να αποφύγει τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις. Η Σλοβακία έχει χαμηλότερους μισθούς και συντάξεις από την Ελλάδα, αλλά καλείται να συμμετάσχει σε νέο δάνειο εφόσον υπάρξει συμφωνία. Δεν πρόκειται να δεχθεί να χρηματοδοτήσει πρόωρες ή υπερβολικά γενναιόδωρες συντάξεις. Το ίδιο ισχύει για την Ιταλία, που κατάργησε τις πρόωρες συντάξεις με πολιτικό κόστος. Οι τρεις Βαλτικές χώρες (Εσθονία, Λεττονία, Λιθουανία) πέρασαν μεγάλη οικονομική κρίση, αλλά κατάφεραν να γίνουν μέλη της Ευρωζώνης χωρίς να υποτιμήσουν τα νομίσματά τους. Η Ιρλανδία, η Πορτογαλία και η Ισπανία ολοκλήρωσαν με επιτυχία προγράμματα σταθεροποίησης και σήμερα δανείζονται χαμηλότοκα από τις αγορές.

Είναι πράγματι ζήτημα δημοκρατίας οι εμμονές του κ. Τσίπρα; Ο ελληνικός λαός ψήφισε δύο αντικρουόμενες επιθυμίες: Να τερματιστεί η λιτότητα και να παραμείνουμε στην Ευρωζώνη. Τα δύο αυτά είναι ασύμβατα.

Η κυβέρνηση κέρδισε τις εκλογές με υποσχέσεις που δεν έχει χρήματα να υλοποιήσει. Εξάλλου έχουν και οι άλλες χώρες της Ευρωζώνης δημοκρατία. Οι υπουργοί που συμμετέχουν στο Eurogroup έχουν την εντολή να προστατεύσουν τα χρήματα των φορολογουμένων, επομένως έχουν την εύλογη επιθυμία να πάρουν πίσω τα δανεικά.

Αυτό θα συμβεί μόνο αν η Ελλάδα μπει σε υγιή δημοσιονομική τροχιά και ανακτήσει τη χαμένη ανταγωνιστικότητα. Τον Ιανουάριο οι εταίροι μας άκουγαν με συμπάθεια τα ελληνικά αιτήματα για χαλάρωση της λιτότητας. Αλλά μέσα σε σύντομο διάστημα το πολιτικό κεφάλαιο της κυβέρνησης εξανεμίστηκε και οι εταίροι εξοργίστηκαν μαζί μας λόγω της κυβερνητικής αμετροπέπιας και ιδεοληψίας. Ζητάμε δανεικά άλλοτε ως θλιβεροί επαίτες και άλλοτε ως βομβιστές αυτοκτονίας, με αναφορές στο Κούγκι.

Η λιτότητα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιστροφή στη φερεγγυότητα. Είναι εξάλλου απειρώς προτιμότερη από τη μόνη εναλλακτική, την άτακτη χρεοκοπία. Μετά την ανησυχητική κλιμάκωση των εκροών καταθέσεων αυτή την εβδομάδα, ο διοικητής της ΤτΕ κ. Στουρνάρας ζητάει επείγοντως νέα ένεση ρευστότητας από την ΕΚΤ, που προειδοποιεί ότι οι τράπεζες μπορεί να μην ανοίξουν τη Δευτέρα. Αν δεν υπάρξει συμφωνία την ύστατη ώρα, στην έκτακτη Σύνοδο Κορυφής τη Δευτέρα, η ΕΚΤ θα σταματήσει την παροχή ρευστότητας και οι τράπεζες θα καταρρεύσουν, αδυνατώντας να πληρώσουν τις καταθέσεις. Θα επιβληθούν έλεγχοι κεφαλαίου για να διασωθεί ό,τι απέμεινε. Χωρίς εξωτερική χρηματοδότηση το κράτος δεν θα μπορεί να πληρώσει μισθούς και συντάξεις. Οι φορολογούμενοι δεν θα πληρώνουν φόρους και δεν θα εξυπηρετούν τα χρέη τους. Θα υπάρξουν ελλείψεις βασικών εισαγόμενων προϊόντων. Η παραγωγή θα καταρρεύσει, εντείνοντας τον φαύλο κύκλο που θα είναι ασύγκριτα χειρότερος από τον φαύλο κύκλο της λιτότητας που ξορκίζει ο κ. Τσίπρας.

Ευρωπαίοι αξιωματούχοι μιλούν με ασυνήθιστα σκληρή γλώσσα τις τελευταίες μέρες. Ο πρόεδρος της Κομισιόν καταγγέλλει την ελληνική κυβέρνηση ότι ψεύδεται, στρεψοδικώντας για τις προτάσεις των πιστωτών, ενώ ο πρόεδρος του Ευρωκοινοβουλίου προειδοποιεί πως ο κ. Τσίπρας θα διαπράξει «αμαρτία» απέναντι στον λαό του αν δεν υπογράψει συμφωνία. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ξεκαθαρίζει ότι η κυβέρνηση δεν πρέπει να έχει ψευδαισθήσεις, ότι η συμφωνία γίνεται ευκολότερη ή πιο συμφέρουσα με την πάροδο του χρόνου ή στο επίπεδο των αρχηγών κρατών. Η κ. Λαγκάρντ τονίζει την ανάγκη να αποκατασταθεί ο διάλογος «με ενήλικους στην αίθουσα». Αυτά είναι καθαρά σημάδια ότι η υπομονή των εταίρων τείνει να εξαντληθεί.

Κανένα κόμμα που κυβέρνησε την Ελλάδα στην εποχή των Μνημονίων δεν έχει εξηγήσει στους ψηφοφόρους γιατί χρεοκοπήσαμε και τι πρέπει να γίνει για να βγούμε από την κρίση. Η προκαταρκτική έκθεση για το δημόσιο χρέος που εξέδωσε η (Οργουελικής έμπνευσης) «Επιτροπή Αλήθειας» συμπεραίνει ότι το χρέος είναι «παράνομο, αθέμιτο, επονείδιστο» και δεν πρέπει να αποπληρωθεί. Αγνοεί τον ελέφαντα στην αίθουσα, που είναι ο υπερδανεισμός για κατανάλωση τη δεκαετία που προηγήθηκε της κρίσης. Προσθέτει το πρωτότυπο επιχείρημα ότι η μονομερής κήρυξη στάσης πληρωμών δεν είναι παράνομη πράξη όταν δεν είναι βιώσιμη η εξυπηρέτηση του χρέους. Η πρόεδρος της Βουλής κ. Κωνσταντοπούλου απειλεί να ξεκινήσει καμπάνια ενημέρωσης της διεθνούς κοινής γνώμης πάνω στα συμπεράσματα της επιτροπής, που θα γελοιοποιήσει για άλλη μια φορά την Ελλάδα διεθνώς. Είχε προηγηθεί η επίθεσή της στον κ. Στουρνάρα, επειδή προειδοποίησε – όπως είχε υποχρέωση – για τις δραματικές συνέπειες μιας άτακτης χρεοκοπίας και εξόδου από το ευρώ. Αντίθετα η κυβέρνηση δεν μοιάζει να ενοχλείται από τις δηλώσεις στελεχών της που υποστηρίζουν ανοιχτά την επιστροφή στη δραχμή.

Ο κ. Τσίπρας δηλώνει ότι «θα δώσουμε τη μάχη για την αξιοπρέπεια του λαού και

την εθνική μας κυριαρχία». Όμως η εθνική κυριαρχία θα ανακτηθεί όταν αποκατασταθεί η δημοσιονομική ισορροπία και η Ελλάδα γίνει πόλος έλξης επενδύσεων. Εκεί πρέπει να αποβλέπει η συμφωνία που θα κληθεί να υπογράψει τη Δευτέρα ο κ. Τσίπρας, όχι στην υλοποίηση ανέφικτων προεκλογικών υποσχέσεων.

** Ερευνήτρια του Center for International Governance Innovation και αντιπρόεδρος της ΔΡΑΣΗΣ*